

LIETUVOS RESPUBLIKOS
GERIAMOJO VANDENS ĮSTATYMO NR. IX-433
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
DERINIMO PAŽYMA

Institucija, pateikusi pastabas ir pasiūlymus	Pastabos ir pasiūlymai	Žymos apie nepriimtas pastabas ir pasiūlymus
Lietuvos vandens tiekėjų asociacija 2022-07-28 raštas Nr. 74	1. Manome, kad tokios krašutinės priemonės, kaip vandens tiekimo sustabdymas, uždraudimas ar apribojimas, turi būti taikomos tik aiškiai ir objektyviai numatytais atvejais. Atsižvelgdami į tai, siūlome patikslinti Įstatymo projekto 3 straipsnio 4 dalį taip: „4. Tarnyba, pagal šio straipsnio 2 dalį nustačiusi, kad geriamasis vanduo kelia potencialų pavojų žmonių sveikatai: <..>“.	Neatsižvelgta, kadangi pastaboje siūloma susiaurinti Įstatymo projekto 3 straipsnio 4 dalies taikymo sritį, o tai prieštarauja 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2020/2184 dėl žmonių vartoti skirto vandens kokybės (nauja redakcija) (toliau – Direktyva (ES) 2020/2184) 14 straipsnio 3 daliai, kurioje nurodoma: „ <u>neatsižvelgiant į tai, ar buvo nesilaikyta parametrų verčių, ar ne</u> , valstybės narės užtikrina, kad būtų uždrausta tiekti žmonėms vartoti skirtą vandenį, kuris kelia potencialų pavojų žmonių sveikatai, arba būtų apribotas tokio vandens vartojimas, ir kad būtų imtasi visų kitų taisyklių veiksmų, būtinų žmonių sveikatai apsaugoti“.
Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba 2022-07-28 Nr. B6-(1.19)-2036	1. VMVT nuomone, Įstatymo projekte nėra aiškiai išdėstytos valstybės institucijų funkcijos (vykdant valstybinę geriamojo vandens kontrolę), siekiant įgyvendinti Direktyvoje (ES) 2020/2184 numatytus tikslus. Direktyva (ES) 2020/2184 nustatomas išsamus rizika grindžiamas požiūris į vandens saugą, kuris apima visus vandens tiekimo etapus – nuo vandens baseino, vandens gavybos, ruošimo, laikymo ir paskirstymo iki atitikties vietos. Tą rizika grindžiamą požiūrį sudaro: su vandens gavybos vietoms skirtais vandens baseiniais susijusių pavojų vertinimas; galimybė vandens	Atsižvelgta iš dalies. Įstatymo projektas nenustato reikalavimų geriamojo vandens tiekimo rizikos vertinimui ir valdymui, nes jie bus išdėstyti Aplinkos ir sveikatos apsaugos ministrų įsakyme dėl rizikos vertinimo ir valdymo. Prievolė parengti minėtą įsakymą nustatyta Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 pakeitimo įstatymo

Institucija, pateikusi pastabas ir pasiūlymus	Pastabos ir pasiūlymai	Žymos apie nepriimtas pastabas ir pasiūlymus
	<p>tiekėjui pritaikyti stebėseną, atsižvelgiant į pagrindines rizikos rūšis, ir imtis būtinų priemonių, siekiant valdyti visuose vandens tiekimo etapuose (nuo vandens gavybos, ruošimo, laikymo ir paskirstymo) nustatytą riziką ir potencialios rizikos, kurią kelia pastatų vidaus vandentiekio sistemos, pvz., susijusios su legionelėmis (Legionella) ar švinu, vertinimas.</p> <p>Taigi, Direktyva (ES) 2020/2184, priešingai nei ankstesnė jos redakcija, kuri buvo orientuota tik į galutinio produkto, t. y. geriamojo vandens jo vartojimo vietoje atitiktį saugos ir kokybės reikalavimams, įpareigoja valstybes nares vadovautis nuosekliu rizika pagrįstu požiūriu visuose vandens gavybos, ruošimo, laikymo ir paskirstymo iki pateikimo galutiniam vartotojui etapuose. Pažymėtina, kad pagrindinė VMVT funkcija yra valstybinė maisto kontrolė. Be to, VMVT atkreipia dėmesį, kad maistui, kaip apibrėžta 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 178/2002, nustatančio maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiančio Europos maisto saugos tarnybą ir nustatančio su maisto saugos klausimais susijusias procedūras, 2 straipsnyje, priskiriamas geriamasis vanduo, esantis už vadinamosios atitikties vietos, tai yra už čiaupo (tos vietos, kur vanduo pradedamas naudoti gyvenamuosiuose, viešuosiuose pastatuose, maisto tvarkymo subjektuose). Taigi, VMVT kompetencijai galėtų būti priskiriamas tik maisto tvarkymo subjektuose naudojamas geriamasis vanduo ir geriamasis vanduo, esantis atitikties vietoje.</p> <p>VMVT, atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, siūlo tikslinti Įstatymo projekto 6 straipsnio 3 dalies 1 punktą, kuriame išvardytos VMVT funkcijos, ir jį išdėstyti sekančiai:</p> <p>„1) teisės aktais nustatytą geriamojo vandens saugos ir kokybės rodiklių kontrolę maisto tvarkymo subjektuose ir geriamojo vandens atitikties vietose;“.</p>	<p>projekte.</p> <p>Atsižvelgdama į Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos raštu išreikštą nesutikimą vykdyti geriamojo vandens valstybinę kontrolę (priežiūrą) tokia apimtimi, kokia yra nurodyta Geriamojo vandens įstatyme, Sveikatos apsaugos ministerija raštu kreipėsi į institucijas (Nacionalinį visuomenės sveikatos centrą prie Sveikatos apsaugos ministerijos, Aplinkos ministeriją ir jai pavaldžias institucijas) su prašymu įvertinti, kurias kontrolės funkcijas konkreči institucija galėtų vykdyti ar jau vykdo. Paprašyta pateikti pagrindžiančius argumentus, kuriai institucijai paveda vykdyti konkrečias kontrolės funkcijas. Atsakydamos į prašymą institucijos nurodė, kad šiuo metu valstybinę geriamojo vandens kontrolę (priežiūrą) vykdo Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, o minėtos institucijos neturi finansinių, žmogiškųjų išteklių ir žinių perimti kontrolės funkcijas. Atsižvelgiant į raštu pateiktas institucijų pozicijas, nėra galimybės dar labiau siaurinti Valstybinės maisto ir veterinarijos vykdomų funkcijų.</p> <p>Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija atsižvelgdama į 2022-10-04 tarpinstitucinio pasitarimo metu išsakytą VMVT pasiūlymą, kad VMVT galės vykdyti valstybinę geriamojo vandens priežiūrą, kuri nustatyta įstatymo</p>

Institucija, pateikusi pastabas ir pasiūlymus	Pastabos ir pasiūlymai	Žymos apie nepriimtas pastabas ir pasiūlymus
		projekto 6 straipsnio 2 dalies 1) punkte „atlieka geriamojo vandens ruošimo procesą, įskaitant geriamojo vandens ruošimui skirtų cheminių medžiagų ir filtravimo priemonių naudojimą, priežiūrą;“, jeigu bus nustatyti reikalavimai tokiai priežiūrai, organizavo 2022-10-11 pasitarimą su Aplinkos ministerijos, Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės atstovais, kurio metu sutarta patikslinti įstatymo projekto 7 straipsnio 4 dalimi nuostata, kad aplinkos ministras kartu su sveikatos apsaugos ministru tvirtina reikalavimus geriamojo vandens cheminių medžiagų grynumui ir filtravimo priemonių kokybei.
Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija 2022-07-27 Nr. 9-19802	1. Projektu dėstomo įstatymo 7 straipsnio 1 ir 3 dalimis perkeliamas Direktyvos (ES) 2020/2184 11 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas kriterijus, pagal kurį medžiagos, kurios liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu, turi nedidinti vandens mikrobinės taršos . Projekte įtvirtinta, kad medžiagos, turi neskatinti mikroorganizmų augimo . Pažymime, kad mikrobinės taršos ir mikroorganizmų augimo sąvokos nėra tapačios, todėl prašome įvertinti mikroorganizmų augimo sąvokos vartojimo tinkamumą šio įstatymo kontekste.	Neatsižvelgta. Rengiant Įstatymo projektą, buvo įvertintas Direktyvos (ES) 2020/2184 tekstas anglų, prancūzų, vokiečių ir kt. kalbomis. Jose vartojamų sąvokų vertimas - „mikroorganizmų augimas, dauginimasis ar vystymasis“, o ne „mikrobinė tarša“.